

Výzva pro pana hejtmana a zastupitele Ústeckého kraje

Vážený pane hejtmane, vážení zastupitelé Ústeckého kraje,

jako zástupci krajské sekce Asociace speciálních pedagogů ČR Ústeckého kraje na vás apelujeme, abyste se zasadili o přehodnocení plánovaných změn ve školských právních předpisech, souvisejících se zaváděním inkluzivního vzdělávání.

Připravované změny se týkají vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a především žáků s lehkou mentální retardací. Od nového školního roku se plánuje zrušení přílohy RVP ZV upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením, což velmi vážně poškodí osvědčený systém jejich vzdělávání. Lehké mentální postižení představuje výrazné omezení rozumových schopností a většina žáků s tímto postižením se nemůže úspěšně vzdělávat v běžných třídách základní školy společně s velkým počtem žáků bez postižení. Na učení se nebudou moci soustředit a ostatní spolužáky budou vyrušovat, čímž se sníží kvalita vzdělávání pro všechny.

Na základě svých pedagogických zkušeností jsme přesvědčeni, že plánované změny jsou nedomyšlené, nedopracované a neověřené a k jejich unáhlené realizaci nevede žádný důvod. Školy, pedagogové ani zákonní zástupci dětí, žáků a studentů nejsou o plánovaných změnách dostatečně informováni, a pokud ano, většinou s nimi nesouhlasí, o čemž svědčí i petice ASP z května tohoto roku, kterou podepsalo 68. 247 osob. Pokud rodičům bude zkomplikováno nebo znemožněno právo výběru a svobodného rozhodnutí o vzdělávání jejich dítěte, lze očekávat další projevy jejich nespokojenosti.

Ani školská poradenská zařízení, která by se měla novou legislativou řídit při doporučování podpůrných opatření, nemají stále novelizovanou prováděcí vyhlášku a do dnešního dne netuší, jak budou od září 2016 pracovat. Odborníci ze speciálního školství se shodují v tom, že zamýšlená podpůrná opatření nemohou u žáků s mentální retardací vést ke kompenzaci jejich vzdělávacích problémů a neumožňují dosažení maximálního rozvoje jejich potenciálu.

Pedagogičtí pracovníci základních škol mají oprávněnou obavu z „inkluze“, v současné době přejmenované na „společné vzdělávání“. Chybí jim vzdělání a praxe v oboru speciální pedagogika a zkušenosti s využíváním podpůrných opatření. Za „všelék“, který vyřeší většinu problémů

inkluzivního vzdělávání, se považuje zapojení asistentů pedagoga do vzdělávacího procesu, přičemž se nebere v úvahu skutečnost, že asistent pedagoga, který má zpravidla jen minimální pedagogické vzdělání, nikdy nemůže nahradit učitele, natož speciálního pedagoga.

Navrhovaný vzdělávací systém bude velmi nákladný a organizačně náročný. Obáváme se, že pokud bude realizován i v případě, kdy MŠMT ČR nebude mít dlouhodobě zabezpečené finanční prostředky, bude to mít velice vážné důsledky pro celé školství. Plánovaná opatření se nebudou týkat pouze speciálního školství, ale zasáhnou celý vzdělávací systém, který mohou uvést do právní, finanční a odborné nejistoty, což je hazard se vzdělaností celého národa.

Závěrem bychom rádi upozornili na to, že nelze mluvit o „společném vzdělávání“, pokud u nás existují víceletá gymnázia a soukromé a církevní školy, kam každý rok odchází ze základních škol velký počet žáků. Koncepce společného vzdělávání tak není naplňována a vzniká dojem, že se jedná spíše o útok na speciální školství, které má v naší zemi dlouhou tradici a vysokou odbornou úroveň.

Žádáme vás proto, abyste se svým vlivem zasadili o nové projednání novely § 16 a § 19 školského zákona a navazujících předpisů v tom smyslu, aby:

- a) při zavádění inkluzivního vzdělávání byla pro žáky s mentální retardací zachována také možnost speciálního vzdělávání a rodičům těchto žáků bylo ponecháno právo na svobodné rozhodování o vzdělávací cestě jejich dítěte,
- b) aby nebyla rušena příloha RVP ZV upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením. Je to odborně zpracovaný didaktický dokument, který se v praxi osvědčil a umožňuje návaznost učiva od počátku školní docházky až po další vzdělávání,
- c) aby školám při zavádění změn byl poskytnut dostatečný časový prostor k přípravě jejich pozvolného uvádění do praxe.

Věříme, že pro naše požadavky budete mít pochopení a předem děkujeme za vaši podporu.

V Žatci dne 16. prosince 2015

Za krajskou sekci Ústeckého kraje ASP ČR Mgr. Bc. Lenka Woloszczuková, předsedkyně krajské sekce ASP ČR.

Mgr. Bc. Marta Karasová, Mgr. Romana Rulfová, Mgr. Monika Skleničková, Mgr. Monika Kopencová, Mgr. Agáta Svitáková, Mgr. Petra Grygová, Mgr. Radoslava Pobořilová

